

Aleg. 168.

Sprawozdanie

komisji bankowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego dotyczącym
Banku krajowego.

Wysoki Sejmie!

Ze sprawozdania Wydziału krajowego o Banku krajowym przyszedł Wysoki Sejm do wiadomości o stanie, obrotach i rezultatach osiągniętych przez tę instytucję w roku 1888, również, iż ani Rada nadzorcza ani dyrekcya Banku krajowego nie przychylają się do zapatrywań, jakoby obecne normy przy udzielaniu pożyczek hipotecznych na mniejszą własność ziemską należało zmienić lub tylko zmodyfikować. Zapatrywania te niemniej podziela i komisya bankowa.

Wobec sprawozdania omawiającego krytycznie całą dotychczasową działalność Banku krajowego, przedłożonego Wysokiemu Sejmowi przez komisję bankową w styczniu b. r., wobec zastosowania się zarządu Banku krajowego do uwag w tem sprawozdaniu zawartych, mniema komisya bankowa, iż zadanie jej uproszczone zostało do miary treściwej rekapitulacji dokonanych obrotów w pojedynczych działach bankowych w ciągu roku 1888, tudzież dania opinii o ich ostatecznym wyniku.

Od założenia swego do końca roku 1888 udzielił Bank krajowy 232 pożyczek na większą własność ziemską w kwocie 8,182.000 zł. Z tej ogólnej kwoty przypada na rok 1888 pożyczek 13 z kwotą 299.000 zł.

Z końcem r. 1888 udzielone pożyczki na realności miejskie wykazują cyfrę 6,138.750 zł.

Z tej kwoty przypada na pożyczki dane na 349 realności we Lwowie zł. 3,452.600, w Krakowie na 129 realności 1,513.400 zł., zaś w 16 innych miastach przy obciążeniu 205 realności zł. 1,172.750.

Z powyższych udzielonych pożyczek przypada na 1888 rok 81 pożyczek z kwotą 563.750 zł.

Na mniejszą własność ziemską udzielono do końca roku 1888 przy obciążeniu 882 hipotek pożyczek razem w kwocie 814.050 zł., z czego przypada na rok 1888 pożyczek 176 z kwotą 153.450 zł.

Dział komunalny wykazuje z końcem roku 1888 udzielonych powiatom, gminom wiejskim i miejskim razem pożyczek 117 z kwotą 1,502.000 zł.

Dział ten oczekiwał przez cały r. 1888 ze szkodą interesowanych, a stagnacją dotkliwą dla Banku krajowego, na zatwierdzenie zmiany statutów, tudzież odnośnych kauteli.

Eskont wekslowy wykazuje w roku 1888 kwotę 5.978.170 zł., a sprzedaż efektów 6,255.611 zł. Zaliczki terminowe dane na zastaw efektów wykazują z końcem roku 1888 kwotę 100.050 zł., zaś zaliczki bezterminowe zabezpieczone papierami publicznymi w nominalnej ich wartości 1,189.167 zł. 85 ct., zł. 363.908 ct. 44.

Ogólne dochody z wszystkich działów Banku krajowego wynosiły w r. 1888 zł. 203.297 51 ct., a wydatki doszły w roku 1888 do 127.496 zł. 53 ct. Dochód czysty zatem uczynił 75.800 zł. 98 ct. Gdy jednak zważy się, że w dochodzie tym mieści się dochód czysty, względnie zysk z r. 1887 w istotnej swej wysokości 17.694 zł. 94 ct., przeto okaże się, że faktyczny dochód czysty z obrotów i kapitału zakładowego Banku krajowego, zwany zyskiem, nieczynił faktycznie kwotę 58.106 zł. 4 ct. Wynik ten, biorąc w szczególności na uwagę operację tej instytucji prowadzoną nader ogłędnie i z myślą na niepewność dzisiejszej sytuacji politycznej, jest jednym słowem korzystny, porównując dotację krajową tak, jak ona do dziś obciążała budżet wydatków krajowych, to jest biorąc za podstawę porównania niszczone spłaty kapitałów i procentów na umorzenie pożyczki zaciągniętej na dotację Banku krajowego w wysokości 1,025.000 zł. w przeciwstawieniu do wzrostu majątku Banku krajowego po nad kwotę dotacyjną, dochodzimy do rezultatu, że w ratach rocznych, począwszy od 1. maja 1884 do 31. grudnia 1888, wypłacił kraj na rachunek tej dotacji kwotę ogólną zł. 250.360, podczas gdy wzrost majątku Banku krajowego w poszczególnych rezerwach czyni 244.009 zł. 8 ct., a więc, że założenie Banku krajowego, nie wliczając oczywiście wartości zajmowanych przez niego nieruchomości, przedstawia faktycznie poniesioną ofiarę ze strony kraju w kwocie 6.351 zł.

Powyższy stan rzeczy jest i miarą do ocenienia administracji Banku krajowego, zwłaszcza gdy się zważy na cele tej instytucji, tak jak one skryształizowały się w jej dotychczasowej działalności, jak je zresztą aprobował Wysoki Sejm, przyjmując do wiadomości sprawozdanie komisji bankowej z stycznia b. r.

W uwzględnieniu tuż co opisanej działalności Banku krajowego, tudzież z uwagi na zdrowy a skuteczny kierunek w jego zarządzie, komisya bankowa widzi się spowodowaną wyrazić niniejszem swe uznanie zarządowi tej instytucji.

Reasumując zaś sprawozdanie, czyni wniosek :

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o Banku krajowym;
2. Sejm udziela dyrekcji Banku krajowego absolutorium z rachunków za czas od 1. stycznia 1888 do 31. grudnia 1888.

Lwów, 14. listopada 1889.

Przewodniczący :

Stanisław Polanowski w. r.

Abrahamowicz w. r.

sprawozdawca.